

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan lausunto kunnanvaltuustolle vuoden 2024 arviointikertomuksesta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 21.08.2025 § 56
310/00.03.00/2024

Valmistelija

sivistysjohtaja petri.kakonen@karkola.fi puh. 044-770 2130

Arviointikertomuksessa todetaan sivistys- ja hyvinvointilautakunnan osalta seuraavaa:

Vuoden 2024 talousarviossa sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle asetettiin strategiset valtuustotason sitovat tavoitteet talousarviovuodelle 2024.

Tavoitteet ja toteumat olivat seuraavat:

- Jokainen päättötodistusikäluokkaan kuuluva nuori saavuttaa peruskoulun päättötodistuksen. Tätä tavoitetta ei täysin saavutettu.
- Koulukiusaamista ennaltaehkäisevien toimien tehostaminen siten, että kiusaamisen määrä vähenee lukukauden 2022–2023 tasosta. Tämä tavoite saavutettiin 1–6 vuosiluokkien osalta, mutta vuosiluokkien 7–9 osalta ei ole vertailulukua käytössä lukuvuodelta 2022–2023. Vuosiluokkien 7–9 koulukiusaaminen on yli kaksinkertainen valtakunnalliseen keskiarvoon verrattuna. Tätä tarkastuslautakunta pitää erittäin huolestuttavana.
- Syrjäytymisvaarassa olevien tavoittaminen ja ohjaaminen palvelujen piiriin. Tämä tavoite saavutettiin.
- Terveellisten elintapojen ja mielen hyvinvoinnin edistäminen. Tämä tavoite saavutettiin osittain (vertailutiedot ovat pysyneet vuoden 2023 tasolla).

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan sitovat valtuustotason tavoitteet vuodelle 2024 saavutettiin kokonaisuutena vain kohtalaisesti. Yksi tavoite saavutettiin täysin ja kolme osittain.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaiset toiminnan toimintatuotot alittivat talousarvion 80 461 eurolla (14,2 %) ja toimintakulut alittivat 4 623 euroa (0,05 %) muutetun talousarvion. Lautakunnan toimintakate oli 75 838 euroa (0,9 %) muutettua talousarviota pienempi.

Tarkastuslautakunta arvioi, että sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alainen toiminta on järjestetty pääosin tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta kantaa huolta sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisten tavoitteiden vain osittaisesta toteutumisesta ja toivoo, että tämän osalta tilanne paranee tulevina vuosina.

Muut havainnot

Hyvinvointitavoitteet

Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopiste vuonna 2024 olivat hyvinvointitavoitteet. Tarkastuslautakunnan mielestä lasten ja nuorten pahoinvoinnin ehkäisemiseen ja hoitoon ei ole panostettu riittävästi. Kiusaaminen ja väkivaltatilanteet ovat ikävä kyllä arkipäivää koulumaailmassa. Kunnan tuottamissa perheiden tukipalveluissa on kehitettävää. Erityistä tukea tarvitsevien perheiden tarpeisiin tulisi voida panostaa enemmän, jotteivat haasteet kumuloidu jatkossa. Tällä hetkellä palvelut ovat paljon kolmannen sektorin toimijoiden varassa, joita kunta toisaalta omalta osaltaan tukee.

Kunnan henkilöstön työturvallisuus

Työsuojelutoimikunta on esittänyt vuoden 2024 työsuojelun toimintasuunnitelmaksi seuraavaa:

”Työsuojelutoimikunnan vuosien 2022–2025 toimintaohjelman mukaisesti toimintaa jatketaan tarvittavilla riskien arvioinneilla. Riskien arviointeja tehdään, mikäli ilmenee sellaisia muutostilanteita, jotka vaativat uutta riskien arviointia.”

”Vuonna 2025 työsuojelutoimikunta kokee tarpeelliseksi uhka- ja väkivaltatilanteiden toimintatapaohjeiden selkeyttämistä. Niillä toimialoilla, missä selkeät ohjeistukset on tehty, tulisi varmistaa, että kaikilla on ohjeistukset tiedossa ja luettuna. Niillä toimialoilla, missä ei ole selkeitä ohjeistuksia, tulisi sellaiset koota, jotta kaikille on selkeää, miten toimia tällaisissa tilanteissa.”

Tarkastuslautakunta katsoo, että riskien arviointi tulee aina tehdä välittömästi, kun kyseessä on selkeä terveydenmenettämisen vaara. Työsuojelun kannalta henkilökunnan terveys on tärkeää, mutta myös lasten turvallisuus opetuksessa on taattava kaikissa tilanteissa. Tässä asiassa tulisi olla kaikki keinot käytössä ja mm. riittävästä henkilökunnan määrästä opetustilanteissa tulee huolehtia ja tarvittaessa tulee turvautua esim. vartijoihin koulurauhan turvaamiseksi. Julkisuudessa tartutaan hanakasti mahdollisiin ilmeneviin epäkohtiin.

Varhainen puuttuminen on tärkeää ja se, että tehdään jotain. Sen tulee näyttää myös siltä, että kipeitäkin asioita ratkaistaan. Väkivalta ja laiton uhkailu on rikosasia, joka tulisi aina hoitaa viranomaisten kanssa yhteistyönä, vaikka alaikäisellä onkin syytesuoja.

Esittelijä

sivistysjohtaja Petri Käkönen

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee liitteenä olevan Kärkölän tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2024 alaisensa toiminnan osalta tiedoksi.

Tavoitteiden toteutumisen osalta sivistys- ja hyvinvointilautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Oppimistuloksia pyritään parantamaan tuottamalla laadukkaita kasvatus- ja opetuspalveluja, sisältäen riittävän opiskeluhoillon, varhaisen ja riittävän oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen.

KivaKoulun toimenpiteisiin ja toimintaperiaatteisiin sitoutumista ja niiden toteuttamista jatketaan päämäärätietoisesti ja systemaattisesti koulukiusaamisen ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Suunnitelmallista koulunuorisotyötä jatketaan koulussa. Jatketaan Junnuministeriön ja nuorisovaltuuston kuulemista koulukiusaamisen muodoista, esiintymispaikoista sekä toimenpide-ehdotuksista kiusaamisen ehkäisemiseksi. Suunnitellaan ja toteutetaan 5. luokkalaisille ja heidän vanhemmilleen toiminnallinen selviytymispeli-ilta, jolla pyritään osaltaan vaikuttamaan kiusaamisen ennaltaehkäisyyn.

Lukuvuoden 2024-2025 aikana toteutetun Roteva-turvakoulutuksen avulla on pyritty lisäämään uhka- ja väkivaltatilanteita työssään kohdanneiden esi- ja perusopetuksen henkilöstöön kuuluvien valmiuksia:

Auttaa ymmärtämään, tunnistamaan ja säätelemään stressireaktioita ja väkivallan uhkaa omassa sekä toisten toiminnassa.

Antaa selkeän prosessin sekä toimintamallin uhkatilanteen ennaltaehkäisemiseen, turvalliseen hoitamiseen sekä purkamiseen.

Opettaa henkisen vaikuttamisen keinoja ennaltaehkäisevästi ja akuutissa tilanteessa sekä yksinkertaisia, turvallisia ja käytännöstä nousseita fyysisiä menetelmiä. Taustalla ymmärrys positiivisesta psykologiasta ja positiivisesta pedagogiikasta.

Kasvattaa ymmärrystä toimintaa ohjaaviin lakeihin ja säädöksiin.

Yhtenäistää ja selkeyttää työpaikan lähestymistapaa haastavien tilanteiden ennaltaehkäisyyn ja hoitamiseen.

Vastaavan sisältöisen koulutuksen tarvetta arvioidaan lukuvuosittain kuulemalla opetushenkilöä sekä seuraamalla työsuojeluilmoituksia.

Koulutustason nostamista, koulukiusaamisen ehkäisemistä ja siihen puuttumista (oppimisympäristön turvallisuus), lasten ja nuorten elintapaohjausta, vanhemmuuden tukemista sekä syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten tavoittamista ja tukemista jatketaan systemaattisesti hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden avulla.

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin muutoksitta.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	Kunnanhallitus